

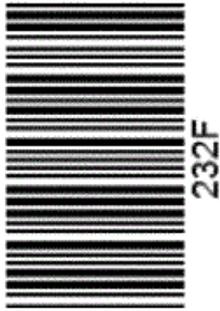
232

F

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

صبح جمعه

۹۲/۱۲/۱۶

دفترچه شماره (۱)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

**آزمون ورودی
دوره‌های دکتری (نیمه متمرکز) داخل
سال ۱۳۹۳**

**مجموعه علوم تربیتی (۱)
فلسفه تعلیم و تربیت (کد ۲۱۲۲)**

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (روش‌های پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت، نظریه‌های تربیتی مکاتب فلسفی، تاریخ اندیشه‌های تربیتی در ایران و جهان)	۹۰	۱	۹۰

اسفندماه سال ۱۳۹۲

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

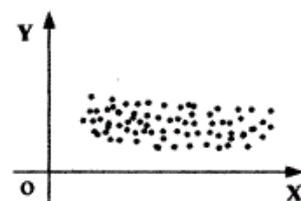
- ۱- دیدگاه هری برودی در باب روش استنتاج در فلسفه‌ی تعلیم و تربیت چیست؟
 (۱) استنتاج اصول تربیتی از گزاره‌های فلسفی، کار دشواری نیست.
 (۲) استنتاج اصول تربیتی از گزاره‌های فلسفی، غیرممکن است.
 (۳) این روش واجد کفایت و اعتبار فلسفی است.
 (۴) این روش فاقد کفایت و اعتبار فلسفی است.
- ۲- پل هرست، پذیرش روش استنتاج در فلسفه‌ی تعلیم و تربیت را مشروط به کدام مورد نموده است؟
 (۱) کاربرد آزادانه و بدون نقد ضوابط استنتاج منطقی
 (۲) استفاده‌ی دقیق از قواعد قیاس منطقی در فرآیند استنتاج
 (۳) انتقال مستقیم از گزاره‌های فلسفی به گزاره‌های تربیتی
 (۴) لحاظ نمودن قلمرو واسطه‌ای نظریه‌ی تربیتی در استنتاج
- ۳- کدام مورد از جمله اشکالات مشترکی است که مخاطبین روش استنتاج در فلسفه‌ی تعلیم و تربیت مطرح ساخته‌اند؟
 (۱) اشتراکات فلسفی در عین اختلافات تربیتی
 (۲) اشتراکات فلسفی در عین اشتراکات تربیتی
 (۳) اختلافات تربیتی در عین کنار نهادن مبانی فلسفی
 (۴) اشتراکات تربیتی در عین کنار نهادن مبانی فلسفی
- ۴- کدام مورد از مختصات روش تحلیل منطقی در فلسفه‌ی تعلیم و تربیت به شمار می‌آید؟
 (۱) از نظر تاریخی، قبل از روش استنتاج منطقی به کار بسته شد.
 (۲) نمود جدیدتری از همان روش استنتاج منطقی تلقی می‌شود.
 (۳) سئوال‌ات غلط را کنار نمی‌نهد و در آستانه‌ی سئوال‌ات صحیح متوقف نمی‌کند.
 (۴) با خودداری از هر گونه قضاوت ارزشی، اشیا را همان گونه که هستند، رها می‌کند.
- ۵- از دیدگاه پدیدارشناختی، روش اصلی فهم عمل آدمی از جمله عمل تربیتی، چیست؟
 (۱) اتخاذ موضع مشاهده‌گر خارجی
 (۲) فهم قصد انسان از عمل تربیتی
 (۳) کشاندن علم از دنیای عینی به دنیای خارجی
 (۴) شناخت واقعیت اجتماعی به مثابه تنها نقطه‌ی شروع
- ۶- روش پژوهش عینیت‌گرایانه، مبنای کدام یک از مکاتب فلسفه‌ی تعلیم و تربیت است؟
 (۱) رئالیسم عقلی
 (۲) ایده‌آلیسم
 (۳) اگزیستانسیالیسم
 (۴) پوزیتیویسم منطقی
- ۷- مطالعه‌ی واقعیت زیسته، روش پژوهشی متداول در کدام یک به شمار می‌آید؟
 (۱) پدیدارشناسی
 (۲) عمل‌گرایی
 (۳) واقع‌گرایی
 (۴) تحلیل زبانی
- ۸- با مبنا قرار دادن رویکردی که بتوان به وسیله‌ی آن حقایق را بی‌طرفانه توضیح داد، تحقیقات تربیتی به کدام حیطه رانده می‌شوند؟
 (۱) تحلیل زبانی
 (۲) تحیل منطقی
 (۳) پست مدرنیسم
 (۴) مکتب فرانکفورت
- ۹- اگر بخواهیم روش پژوهشی فرانسوا لیوتار را در عرصه‌ی فلسفه‌ی تعلیم و تربیت به کار ببندیم، باید نقطه‌ی شروع را چه چیزی قرار دهیم؟
 (۱) عملی ساختن بدبینی نسبت به فراداستان‌ها
 (۲) کنار نهادن بدبینی نسبت به فراداستان‌ها
 (۳) به رسمیت شناختن فراداستان‌ها در مرحله‌ی پژوهش
 (۴) به رسمیت شناختن فراداستان‌ها در مرحله‌ی پیش‌فرض
- ۱۰- پژوهش‌های تربیتی هرمنوتیکی مبتنی بر اندیشه‌های مارتین هایدگر، بر کدام پیش‌فرض استوار است؟
 (۱) امکان حذف پیش‌فرض‌ها
 (۲) امکان مشاهدات آزاد از نظریه‌ها
 (۳) عدم امکان حذف پیش‌فرض‌ها
 (۴) عدم امکان نظریه‌های آزاد از نظریه‌ها
- ۱۱- کدام‌یک از عبارات در مورد نظریه صحیح‌تر است؟
 (۱) جمع‌بندی آخرین یافته‌های پژوهشی است.
 (۲) مجموعه‌ای از فرضیات است که ثبات لازم را ندارند.
 (۳) معمولاً اولین برداشت‌های محقق در تبیین پدیده‌های مورد مطالعه است.
 (۴) جمع‌بندی ایده‌ها و نظراتی است که هنوز به بوت‌های آزمایش گذاشته نشده است.
- ۱۲- کدام خصوصیت را می‌توان به روش علمی و کشف قواعد علمی نسبت داد؟
 (۱) فزون طلبی
 (۲) تقلیل‌گرایی
 (۳) آرمان‌گرایی
 (۴) کمال‌گرایی

- ۱۳- کدام مورد از ویژگی‌های تحقیق کیفی به حساب نمی‌آید؟
 (۱) مستلزم بررسی آمار و ارقام است.
 (۲) به سئوالاتی در مورد چرایی پدیده‌ها پاسخ می‌دهد.
 (۳) بر نمونه‌های کم اما با دقت انتخاب شده، تأکید دارد.
 (۴) مطالعات مشاهده‌ای را در بر می‌گیرد.
- ۱۴- در مقایسه با تحقیقات کمی، گزارش تحقیق کیفی دارای کدام ویژگی است؟
 (۱) عینی‌تر
 (۲) تفسیر کمتر
 (۳) واکنشی و بازتابی‌تر
 (۴) برخوردار از توضیحات تفصیلی بیشتر در مورد روش‌ها
- ۱۵- کدام مورد ماهیت سئوالات در پژوهش کیفی را بهتر توصیف می‌کند؟
 (۱) ایستا
 (۲) شفاف
 (۳) ثابت
 (۴) منطقی
- ۱۶- کدام مورد بیانگر یک موضوع مناسب برای تحقیق کیفی است؟
 (۱) یک سئوال معین و مشخص را پی‌گیری کند.
 (۲) نیاز به کنترل و دستکاری محقق داشته باشد.
 (۳) به شناسایی متغیرهای خاص و روابط بین آن‌ها بپردازد.
 (۴) به موضوع کلی اشاره کند که سئوالات تحقیق را پوشش می‌دهد.
- ۱۷- در تحقیقات آزمایشی «کور مضاعف» به چه معنی است؟
 (۱) تکرار تحقیق در شرایط نتیجه نگرفتن مجدد
 (۲) بی‌طرفی در آزمایش و بی‌طرفی در قضاوت
 (۳) عدم آگاهی گروه‌های آزمایشی و کنترل از نحوه‌ی تحقیق
 (۴) عدم آگاهی گروه‌های تحت بررسی و پژوهشگر از نحوه‌ی گمارش
- ۱۸- هدف از گزارش تحقیق چیست؟
 (۱) انتقال اطلاعات
 (۲) تولید علم و گسترش آن
 (۳) ایجاد تأثیر خاص در خواننده
 (۴) تشویق دیگران به اجرای تحقیق
- ۱۹- کدام مورد سئوالی نیست که به وسیله‌ی محققین کمی پاسخ داده شود؟
 (۱) چه چیزی
 (۲) کی
 (۳) چه تعداد
 (۴) چگونه
- ۲۰- کدام مورد در ارتباط با تحقیق کیفی صحیح است؟
 (۱) انتخاب شرکت‌کنندگان - بسط مسئله - گزارش یافته‌ها
 (۲) بسط موضوع - مطالعه‌ی ادبیات - انتخاب شرکت‌کنندگان - جمع‌آوری داده - تحلیل و تفسیر - گزارش یافته‌ها
 (۳) جمع‌آوری داده - بسط موضوع - مرور ادبیات - تحلیل داده - تفسیر داده - گزارش یافته‌ها
 (۴) بسط موضوع - مطالعه‌ی ادبیات - شناسایی شرکت‌کنندگان - تفسیر داده‌ها - گزارش یافته‌ها
- ۲۱- کدام مورد طرح تحقیق ترکیبی (Mixed-Method) را بهتر توصیف می‌کند؟
 (۱) فرضیه‌های جهت‌دار ویژه‌ای را ایجاد می‌کند.
 (۲) طرحی که نتایج معنی‌دار آماری را به دست می‌دهد.
 (۳) داده‌های حکایی را با تم‌های کلی در هم می‌آمیزد.
 (۴) برای جمع‌آوری، تحلیل و تفسیر از هر دو شیوه‌ی کمی و کیفی استفاده می‌کند.
- ۲۲- کدام یک از روش‌های تجزیه و تحلیل، تکنیکی شایع در مطالعات کیفی است؟
 (۱) تحلیل متن
 (۲) تحلیل تناظر
 (۳) تحلیل مسیر
 (۴) تحلیل رگرسیون
- ۲۳- مهم‌ترین هدف تحقیق‌های تجربی کدام است؟
 (۱) توصیف پدیده‌ها
 (۲) پیش‌بینی پدیده‌ها
 (۳) تبیین پدیده‌ها
 (۴) تفسیر و فهم پدیده‌ها
- ۲۴- در کدام روش تحقیق پژوهشگر خود به عنوان عضوی از گروه در محیط پژوهش قرار می‌گیرد؟
 (۱) جامعه‌سنجی
 (۲) مطالعه‌ی موردی
 (۳) تحقیقات میدانی
 (۴) اقدام پژوهی

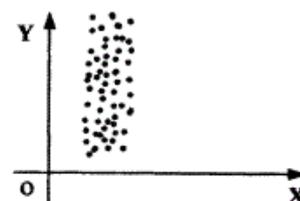
- ۲۵- در پژوهش زمینه‌یابی، رایج‌ترین و حرفه‌ای‌ترین ابزار اندازه‌گیری کدام است؟
 (۱) مصاحبه‌ی آزاد (۲) مشاهده‌ی غیرمستقیم (۳) پرسشنامه‌ی پاسخ باز (۴) پرسشنامه‌ی پاسخ بسته
- ۲۶- در کدام‌یک از شرایط، در نظر گرفتن یک فرض مخالف جهت‌دار، مستدل به نظر می‌رسد؟
 (۱) سن و قد در دانش‌آموزان دوره‌ی راهنمایی (۲) قومیت و پیشرفت تحصیلی در دانشگاه
 (۳) پایگاه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی (۴) هوش و تعداد زبان‌های خارجی که فرد صحبت می‌کند.
- ۲۷- فرض مخالف به این دلیل در تحقیق پذیرفته می‌شود که:
 (۱) رابطه‌ی بین دو متغیر شانس بوده است. (۲) دلیلی برای قبول فرض صفر نداشته‌ایم.
 (۳) وجود تفاوت میان دو گروه اثبات شده است. (۴) گروه‌های مورد بررسی به اندازه‌ی کافی بزرگ بوده‌اند.
- ۲۸- کلی بودن فرضیه‌ی پژوهش در کدام مورد مشکل ایجاد می‌کند؟
 (۱) تعمیم نتایج (۲) آزمون فرض (۳) تحلیل داده‌ها (۴) تبیین نتایج
- ۲۹- کدام ملاک در ارزشیابی از ادبیات تحقیق یک مقاله علمی از اهمیت بیشتری برخوردار است؟
 (۱) مستند بودن (۲) به‌روز و جدید بودن (۳) مربوط بودن (۴) به مسایل مختلف پرداختن
- ۳۰- کدام گزینه در مورد نظریه‌ای که بتواند در برابر شواهد متناقض دوام بیاورد و رد نشود صحیح‌تر است؟
 (۱) تفسیر پذیری بالایی دارد (۲) تعمیم‌پذیر است
 (۳) آزمون‌پذیر نیست (۴) ابطال‌پذیر نیست
- ۳۱- مبهم بودن سئوالات ابزار گردآوری اطلاعات، کدام ویژگی را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد؟
 (۱) تفسیرپذیری نتایج (۲) تعمیم‌پذیری نتایج (۳) آزمون‌پذیری نتایج (۴) ابطال‌پذیری نتایج
- ۳۲- منطق زیربنایی نمونه‌گیری هدفمند کدام است؟
 (۱) همه‌ی موارد انتخاب نمی‌شوند، چون اطلاعات مربوط به مسأله را با خود ندارند.
 (۲) گروه نمونه‌ای که به طور تصادفی انتخاب می‌شود، بعید است معرف جامعه باشد.
 (۳) از موارد در دسترس به دلیل آنکه محقق به آن‌ها دسترسی دارد، استفاده می‌شود.
 (۴) مطالعه‌ی عمیق تعداد اندکی که از اطلاعات غنی برخوردارند، به بینش بیشتر در مورد موضوع می‌انجامد.
- ۳۳- در شرایط یکسان، کدام روش تحقیق به گروه نمونه‌ی کوچکتری نیاز دارد؟
 (۱) همبستگی (۲) توصیفی (۳) آزمایشی (۴) علی-مقایسه‌ای
- ۳۴- واحد تحلیل در بررسی داده‌ها بیشتر تابع کدام عامل است؟
 (۱) جامعه‌ی آماری افراد (۲) گروه‌های مورد بررسی
 (۳) گروه نمونه و شیوه‌ی گزینش (۴) تعداد متغیرهای مورد بررسی
- ۳۵- کدام مورد وجه تمایز آمار توصیفی و آمار استنباطی را بهتر نشان می‌دهد؟
 (۱) تعمیم نتایج (۲) روش‌های آماری پیچیده (۳) استفاده از ابزار دقیق (۴) تعداد متغیرهای مورد بررسی
- ۳۶- رابطه‌ی میان دو متغیر در کدام نمودار بیشتر است؟

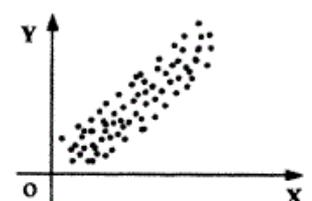
(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

- ۳۷- به داده‌هایی که به‌طور فاحش با سایر داده‌های توزیع تفاوت دارند، چه می‌گویند؟
 (۱) گم‌شده (۲) افتاده (۳) انحرافی (۴) پرت
- ۳۸- تعداد اثرات ساده در یک طرح عاملی 3×4 کدام است؟
 (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۷ (۴) ۱۲

- ۳۹- کدام عبارت در مورد خطاهای تصادفی درست است؟
 (۱) جمع جبری خطاهای تصادفی صفر است.
 (۲) خطاهای تصادفی چون کوچکند قابل اغماض می‌باشند.
 (۳) خطاهای تصادفی را می‌توان شناسایی و کنترل کرد.
 (۴) بین خطای تصادفی و دقت اندازه‌گیری رابطه‌ی مستقیم وجود دارد.
- ۴۰- دقت پیش‌بینی متغیر Y از روی متغیر X بیشتر تابع کدام شاخص است؟
 (۱) مقدار عرض از مبدأ (۲) اندازه‌ی پارامتر شیب (۳) میانگین متغیرهای X و Y (۴) ضریب همبستگی
- ۴۱- کدام عبارت با آرای سقراط سازگار نیست؟
 (۱) لذت هرگاه پایدار باشد، همان سعادت است.
 (۲) خرد انسانی قادر به شناخت همه‌چیز هست.
 (۳) کار اساسی انسان شناخت امور جزئی نیست.
 (۴) فضیلت اخلاقی با تعلیم سنت‌های موجود کسب می‌شود.
- ۴۲- بنیان‌گذار فلسفه‌ی آموزش و پرورش است و به اعتقاد وی،
 (۱) افلاطون - مفهوم تعلیم اعم از مفهوم تربیت است.
 (۲) افلاطون - مفهوم تربیت اعم از مفهوم تعلیم است.
 (۳) سقراط - افلاطون روش دیالکتیک دارای دو صورت است. (۴) سقراط - آموزش باید از علاقه‌ی مخاطب آغاز شود.
- ۴۳- از ویژگی‌های غالب سده‌های میانه و است.
 (۱) فئودالیسم - نیاز به آزادی و تحقق شخصیت فردی
 (۲) فئودالیسم - پیوند غربیان حول محور وحدت اخلاقی
 (۳) ضعیف شدن نظام فئودالی - ایجاد مدرسه‌های وابسته به کلیسا
 (۴) ضعیف شدن نظام فئودالی - مشخص بودن هدف آموزش و پرورش
- ۴۴- به اعتقاد مونتنی آنچه برای انسان در وهله‌ی اول اهمیت قرار دارد، کدام است؟
 (۱) آموزش عملی علوم، به منظور ایجاد آمادگی در مواجهه با زندگی عملی.
 (۲) داشتن بدنی سالم از این حیث که تن، زمینه‌ی پرورش روح است.
 (۳) آموختن ادبیات و زبان، برای تربیت گروهی صاحب فضیلت.
 (۴) پرورش استعدادهای ذاتی و قوای طبیعی، برای رسیدن به کمال.
- ۴۵- کدام یک از آثار و نتایج انقلاب فرانسه در قرن هجده شمرده نمی‌شود؟
 (۱) عمومی شدن آموزش حقوق شهروندی و مسئولیت‌های مدنی
 (۲) جدیت در انتخاب معلمان و نظارت مستمر بر روندکار آنان
 (۳) ترویج آموزش علوم طبیعی برای حفظ سلامت تن و روان
 (۴) توسعه‌ی مدارس و بهبود کیفیت آموزش و پرورش
- ۴۶- به اعتقاد دلیل عدم موفقیت مربی، ناآگاهی از ویژگی‌های کودکی است و به نظر بزرگ‌ترین آزمایش زندگی انسان، است.
 (۱) روسو - همو - ازدواج (۲) مونتنی - روسو - ازدواج
 (۳) روسو - دیدرو - ازدواج (۴) مونتنی - دیدرو - باورهای جزمی خویش
- ۴۷- کدام مورد (به طور کامل) جزو آرای روسو به شمار می‌رود؟
 (۱) معرفت‌شناسی مبتنی بر روابط - الهی بودن روح انسان
 (۲) اعتقاد به تربیت منفی - معرفت‌شناسی مبتنی بر روابط
 (۳) اعتقاد به تربیت منفی - تفکیک ناپذیری اصلاح اجتماعی از اصلاح روش‌های تربیتی
 (۴) تفکیک ناپذیری اصلاح اجتماعی از اصلاح روش‌های تربیتی - اکتسابی بودن اخلاق نیک
- ۴۸- هربارت دخالت دولت در آموزش و پرورش را
 (۱) قبول ندارد، فنون تربیتی را با قوانین روان‌شناسی تطبیق می‌دهد و دیدگاه ادراک‌گرا دارد.
 (۲) بی‌ضرر می‌داند، وظیفه‌ی نخست تربیت را صیانت ذات می‌داند و روان‌شناسی او فکرگرا است.
 (۳) در مواردی لازم می‌داند، تربیت را در برگیرنده‌ی تعلیم می‌داند و در روان‌شناسی ذره‌گرا است.
 (۴) لازم می‌داند، آموزش را اساس پرورش می‌شمرد و می‌توان او را در روان‌شناسی تداعی‌گرا نامید.

- ۴۹- به اعتقاد جیمز، تربیت است؛ خودآگاهی امری مرکب و تربیت واکنش‌های فطری را تغییر دهد.
- (۱) هنر - نیست - باید (۲) هنر - نیست - نباید (۳) علم - نیست - می‌تواند (۴) هنر - است - نمی‌تواند
- ۵۰- هستی‌گرایان اصول اخلاقی نفی می‌کنند و
- (۱) و هنجارها را - پیروی از هنجارهای اجتماعی را محکوم می‌کنند.
 (۲) مجرد و کلی را - آزادی حقیقی را متضمن نوعی خودمحوری می‌دانند.
 (۳) را به نحو مطلق - به هیچ نظام جهانی از پیش تعیین شده‌ای معتقد نیستند.
 (۴) مجرد و کلی را - واقعیت را در ربط به انسان دارای معنی می‌شمرند.
- ۵۱- کدام یک، از گرایش‌های عمده و رایج آموزش و پرورش غرب در قرن بیستم نیست؟
- (۱) مشخص و محدود شدن مفهوم تربیت (۲) گسترش و تنوع تخصص‌های گوناگون
 (۳) یکسان‌سازی نظام‌های آموزش و پرورش (۴) گسترش پژوهش در علوم وابسته به آموزش و پرورش
- ۵۲- به اعتقاد دورکیم، هدف تربیت است و تحقق آن مبتنی بر می‌باشد.
- (۱) ساختن افرادی سعادتمند - عقل و احساس تکلیف
 (۲) تحقق هستی اجتماعی مطلوب - عقل و احساس تکلیف
 (۳) پرورش شهروندانی شایسته - ایجاد عادات درست و مطلوب
 (۴) ایجاد نظم درونی برای تعامل با اجتماع - ایجاد عادات درست و مطلوب
- ۵۳- کدام مورد با آرای دیویی سازگار نیست؟
- (۱) رسالت فلسفه سازگار کردن دستاوردهای علوم با مقتضیات زمان و مکان است.
 (۲) معیار امر اخلاقی، سود اجتماعی آن است، پس امر اخلاقی یعنی امر اجتماعی.
 (۳) تفکر چیزی نیست مگر یکی از کارکردهای حیاتی مغز آدمی برای انطباق با محیط.
 (۴) نظریه‌ی تربیتی، کاربرد نظریه‌هایی است که علوم انسانی بنا به مقتضیات زمان بیان می‌کنند.
- ۵۴- از نظر پیازه، امر ذهنی به عنوان یک کل، مجموعه‌ی اجزا
 (۱) است و این اجزا هستند که باید کل را معنی کنند.
 (۲) است، در عین حال بدون فهم کل، درک معنای اجزا ممکن نیست.
 (۳) نیست، اما درک معنی کل از طریق درک معنی اجزا ممکن می‌گردد.
 (۴) نیست و درک معنای اجزا بدون درک معنای کل ممکن نیست.
- ۵۵- عبارات «تخصص آدمی را بنده‌ی دانش می‌سازد»، «نباید آموختن دروسی مانند جبر و فیزیک، به همه‌ی دانش آموزان تحمیل گردد» و «آموزش و پرورش کنونی به اقتدار متن منتهی می‌گردد»، به ترتیب بیانگر نظریات و است.
- (۱) فرا نوگرایان - هستی‌گرایان - فرا نوگرایان (۲) نحله‌ی انتقادی - نوتحصیلیان - هستی‌گرایان
 (۳) هستی‌گرایان - مکتب فرانکفورت - فرا نوگرایان (۴) هستی‌گرایان - نوتحصیلیان - فرا نوگرایان
- ۵۶- می‌توان گفت فلسفه به عنوان یک ماده‌ی درسی،
 (۱) پس از ابن رشد از مراکز آموزشی اهل تسنن حذف شد.
 (۲) هرگز به طور جدی جزو برنامه‌های درسی مراکز علمیه‌ی اسلامی نبوده است.
 (۳) پس از ابن رشد، در مراکز آموزشی شیعه و اهل تسنن کنار گذاشته شد.
 (۴) از ابتدای تاریخ اسلام، هرگز جزو برنامه‌های مدارس اهل تسنن نبوده است.
- ۵۷- نخستین متفکری که به نقش محیط در تعلیم و تربیت توجه کرده و طلایه‌دار تربیت طبیعی است.
- (۱) ارسطو - روسو (۲) ارسطو - نیز او (۳) افلاطون - ارسطو (۴) کمینوس - نیز خود او
- ۵۸- نزد پیازه محور نظام تربیتی باید کودک و نوجوان باشد و روش‌های مورد استفاده قرار گیرند.
- (۱) ایجاد تحول اجتماعی - جمعی (۲) رغبت - عملی و غیر انتزاعی
 (۳) اجتماعی کردن - مورد علاقه‌ی او (۴) رشد اجتماعی و اخلاقی - جمعی

- ۵۹- به اعتقاد ابن سینا، آموزش باید به شیوهی باشد و به اعتقاد مسکویه، فضایل اخلاقی
 (۱) فردی - اموری اثباتی هستند.
 (۲) گروهی - اموری اثباتی هستند.
 (۳) فردی - چیزی جز فقدان رذایل نیستند.
 (۴) گروهی - چیزی جز فقدان رذایل نیستند.
- ۶۰- اعتقاد خواجه نصیر در مورد خلیقات این است که:
 (۱) نه طبیعی‌اند و نه در تضاد با طبیعت.
 (۲) هیچ‌یک از آن‌ها طبیعی نیستند.
 (۳) هیچ‌یک در تضاد با طبیعت نیستند.
 (۴) برخی از آن‌ها طبیعی‌اند و برخی دیگر در تضاد با طبیعت هستند.
- ۶۱- کدام یک را با توجه به آرای ابن خلدون نمی‌توان گفت؟
 (۱) از مهم‌ترین امتیازات انسان، شکل دست او است.
 (۲) فیلسوفان در تشخیص مصداق سعادت انسان بر خطا رفته‌اند.
 (۳) نفس در ابتدای پیدایش انسان موجودی ضعیف و بالقوه است.
 (۴) به واسطه‌ی مفاهیم عقلی فقط ماوراءالطبیعه را می‌توان درک کرد.
- ۶۲- اساس فلسفه‌ی هندی، است؛ جهان به وسیله‌ی یک اداره می‌شود و اخلاقیات اساس ماوراءالطبیعی
 (۱) بینش نظری - قانون اخلاقی - دارد
 (۲) بینش نظری - قادر متعال - ندارد
 (۳) بینش نظری - قانون اخلاقی - ندارد
 (۴) عمل - قانون اخلاقی - ندارد
- ۶۳- در تربیت چینی به اهمیت داده می‌شود و مذهب از زندگی جدا
 (۱) گذشته بیش از حال - است.
 (۲) حال و گذشته، یکسان - است
 (۳) گذشته بیش از حال - نیست
 (۴) حال بیش از گذشته - نیست
- ۶۴- اساس تربیت پارسی، آرمان‌های بود، بر تأکید زیاد داشت و متصدیان نخستین بخش تربیت، بودند.
 (۱) اخلاقی - علوم هفتگانه - موبدان
 (۲) خدانشناسی - علوم هفتگانه - زنان
 (۳) اخلاقی - سلامت جسمانی - موبدان
 (۴) خدانشناسی - سلامت جسمانی - زنان
- ۶۵- کدام یک از اندیشه‌های مازلو شمرده نمی‌شود؟
 (۱) همه‌ی انگیزه‌های بشری را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد.
 (۲) واقع بینی از مظاهر اخلاقی انگیزه‌های عالی بشری است.
 (۳) برخی از انگیزه‌های بشری در همه‌ی افراد تحقق نمی‌یابد.
 (۴) انگیزه‌های جبلی بشر همان انگیزه‌های فیزیولوژیک او هستند.
- ۶۶- کدام گزینه، معرف «میترائیسم» است؟
 (۱) ظهور جنبش و حرکت زندگی از آمیزش ماده و روح، برقراری سرانجام حکومت جاودانی نور
 (۲) توجه به کار و کوشش، گریز از تبهکاری و بالابردن نیروی اراده و غلبه بر شهوات و هواهای نفسانی
 (۳) خصومت با دروغ‌گویان، هدایت کردار و اعمال و اقوال به سوی راستی و درستی، اعتقاد به پیروزی نهایی خیر بر شر
 (۴) حفظ شرافت انسانی و حقوق طبیعی بشر، تمسک به تعالیم مذهبی برای رهایی از تاریکی‌ها و نیل به جاودانگی
- ۶۷- «پاسداری از انقلاب عقیدتی و فرهنگی»، «آموزش روش احتجاج و مناظره و استدلال در تحلیل مسائل»، «توجه دادن هواداران به قرب و توجه به خداوند» به ترتیب در زندگی کدام یک از معصومین علیهم‌السلام برگزیدگی خاص پیدا کرده است؟
 (۱) امیر مؤمنان، علی علیه‌السلام - امام سجاد علیه‌السلام - امام صادق علیه‌السلام
 (۲) امیر مؤمنان، علی علیه‌السلام - امام صادق علیه‌السلام - امام سجاد علیه‌السلام
 (۳) امام سجاد علیه‌السلام - امیر مؤمنان، علی علیه‌السلام - امام صادق علیه‌السلام
 (۴) امام صادق علیه‌السلام - امام سجاد علیه‌السلام - امیر مؤمنان، علی علیه‌السلام

- ۶۸- کدام گزینه، مبین روش‌های تدریس در تشکیلات و نظامات مدارس قدیم است؟
 (۱) سماع، املا، اجازه، و جاده و رحله
 (۲) حفظ، روایت، درایه، سؤال و مناقشه
 (۳) مناظره، وجاده، مذاکره، درایه و املا
 (۴) محدث، مُسْنِد، رِخَاله، فقیه و حافظ
- ۶۹- هرگاه درصد معرفتی یکی از آثار مثبت و یکی از آثار منفی دارالفنون باشیم، به ترتیب کدام مورد درست است؟
 (۱) ترجمه و تألیف آثار علمی در رشته‌های مختلف و اشاعه‌ی فرهنگ اروپایی- نشر تمدن و فرهنگ غرب در ایران
 (۲) هم‌سو کردن برنامه و محتوای مؤسسات آموزشی با غرب- نشر تمدن و فرهنگ غرب در ایران
 (۳) شناساندن و معرفی تمدن و فرهنگ مغرب زمین- هم‌سو کردن برنامه و محتوای مؤسسات آموزشی با غرب
 (۴) زمینه‌سازی برای ظهور اقدامات چشم‌گیر حاج میرزا حسین خان سپهسالار- اعزام زبده‌ترین فارغ‌التحصیلات به کشورهای اروپایی
- ۷۰- «علم به حقایق اشیا به اندازه‌ی توانایی انسان» تعریفی است برای که عبارت معرف ارائه دهنده‌ی آن است.
 (۱) کلام- فیلسوف العرب متقرب به معتصم و مربی فرزندان او و تزئین کننده‌ی پاره‌ای از آثار خویش به نام متربتان درباری
 (۲) کلام- فیلسوف ملقب به معلم ثانی و تأثیرگذار در اندیشه‌ی ابن‌سینا برای فهم کتاب مابعدالطبیعه‌ی معلم اول
 (۳) فلسفه- فیلسوف ملقب به معلم ثانی و تأثیرگذار در اندیشه‌ی ابن‌سینا برای فهم کتاب مابعدالطبیعه‌ی معلم اول
 (۴) فلسفه- فیلسوف العرب متقرب به معتصم و مربی فرزندان او و تزئین کننده‌ی پاره‌ای از آثار خویش به نام متربتان درباری
- ۷۱- پدید آورندگان آثار: «مُنیة المرید فی آداب المستفید»، «الادب الصغیر»، «معرفت آداب التقوی»، «ادب الدتیا و الدین» و «تعلیم المتعلم طریق التعلیم» به ترتیب کدام‌اند:
 (۱) شهید ثانی- عبدالله بن مقفع- سیوطی- ابوالحسن ماوردی- زرنوحی
 (۲) شهید ثانی- سیوطی- عبدالله بن مقفع- ابوالحسن ماوردی- زرنوحی
 (۳) عبدالله بن مقفع- شهید ثانی- سیوطی- زرنوحی- ابوالحسن ماوردی
 (۴) سیوطی- زرنوحی- ابوالحسن ماوردی- عبدالله بن مقفع- شهید ثانی
- ۷۲- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) نظریه‌های تربیتی امام محمد غزالی در کیمیای سعادت و نصیحت‌الملوک، به چشم می‌خورد.
 (۲) ارائه‌دهنده‌ی انواع تعلیم ذهنی، صنایعی، تلقینی، تأدیبی، تقلیدی و تنبیهی، کیکاوس بن اسکندر بود.
 (۳) مترجم کتاب آداب المتعلمین و المحصلین که اثر پدید آمده توسط خواجه نصیرالدین است، بدرالدین نام دارد.
 (۴) اعتقاد به خیر و شر در وجود آدمی و تأثیر وراثت و تهذیب اخلاق از کودکی، مرتبط با اندیشه‌های تربیتی سعدی است.
- ۷۳- کدام گزینه، معرف اندیشه‌های تربیتی جامی است؟
 (۱) سعی در ارائه‌ی الگوی رفتاری نیکو، توجه به رشد پاک‌دامنی در متعلمان، ارائه‌ی تکلیف مطابق باوسع طاقت
 (۲) ارزش نهادن به کسب علم، توأم ساختن تعلیم و تربیت با اخلاص، کسب لیاقت با افزایش علم و آگاهی
 (۳) احتراز از مصاحبت با بدان، هدف قرار دادن کسب کمال، پرداختن به تعلیم به قصد قربت
 (۴) توجه به معرفت نفس، هدف قراردادن نیل به قرب خداوند در هر کار، اهمیت ندادن به مادیات
- ۷۴- کدام گزینه، معرف آرای تربیتی سوفسطائیان است؟
 (۱) عقل کل راعلت سامان دهنده به امور عالم دانستن، اعتقاد به دو وجهی بودن وجود انسانی، توجه به خودشناسی
 (۲) استواری پایه‌های اجتماعی بر مبنای عدالت، تربیت نسل‌ها بر اساس عدالت‌خواهی و مبارزه با ظلم
 (۳) آراسته شدن به عقاید راسخ و واقعی که بازدارنده از ارتکاب به اعمال زشت و خطایا است.
 (۴) توجه خاص به فن سخنوری و مناظره و مجادله، اهمیت دادن به شغل معلمی، طرفداری از نسبی‌گرایی
- ۷۵- کدام گزینه، مبین اندیشه‌ی ارسطو در بیان «هدف تربیت» است؟
 (۱) پرورش خرد و هوش، غایت رشد طبیعی آدمی است.
 (۲) هدف تربیت، خوش زیستن و درک لذات زندگی است.
 (۳) هم‌آهنگ کردن انسان (عالم صغیر) با طبیعت (عالم کبیر)
 (۴) بی‌توجهی به لذات زودگذر و توجه به انسان به عنوان ملاک حقیقت

- ۷۶- اگر بگوییم: «باید کار مهم تربیت را به افرادی با فضیلت سپرد که شیوهی زندگی آنان سرمشق باشد.» دیدگاه را مطرح کرده‌ایم که از جمله نظریه‌پردازان در امور تربیتی یونان از میلاد بوده است که می‌گوید:
- ۱) کوئین تی‌لین- پس- جوانان، برعکس کودکان پیش‌تر باید تحت مراقبت قرار گیرند.
 - ۲) کوئین تی‌لین- قبل- پرداختن به تربیت، از سنین نخست زندگی امر مهم و حیاتی است.
 - ۳) پلوتارک- قبل- پرداختن به تربیت، از سنین نخست زندگی امر مهم و حیاتی است.
 - ۴) پلوتارک- پس- جوانان، برعکس کودکان پیش‌تر باید تحت مراقبت قرار گیرند.
- ۷۷- کدام گزینه، مبنای آزادی تربیتی در دین یهود است؟
- ۱) مبارزه ی پی‌گیر با لغزیدن خارج از حد اعتدال به مادیت و دنیاخواهی و سود طلبی
 - ۲) پای‌بندی به اصول، فداکاری در راه دفاع از اصول، آمادگی برای جنگ و درگیری با عوامل بازدارنده
 - ۳) رفع تناقضات باقی‌مانده از تفکر ارسطویی با تفکر و بینش یهودیت، تبلیغ بی‌دریغ اندیشه‌های خود
 - ۴) شناخت خدای یگانه و تقویت ایمان به او، ایجاد دل‌بستگی خانوادگی و قومی، به کمال رساندن نفس انسانی
- ۷۸- لازم ندانستن خواندن و نوشتن، برای پسران، برخاسته از اندیشه‌ی بوده است که صفت مورد ارج و احترام آنان در تربیت بوده است.
- ۱) فئودالیسم- تعلیم و جدی تلقی کردن کارهای سخت و شکار و جنگ و ایجاد آمادگی برای دفاع
 - ۲) شه‌سواران- یاد دادن آداب معاشرت و ادب اجتماعی مرتبط با بزرگان و بازانان
 - ۳) روحانیان مسیحی- کمان کشی و سپرانداختن و اسب سواری و آموزش شنا
 - ۴) نجباوسرف‌ها- اهمیت دادن به دلیری، بی‌باکی سخت‌کوشی و بردباری
- ۷۹- اگر گفته شود: « آدمی بر اثر معصیت ازلی، گناه کار به دنیا می‌آید و تنها لطف و بخشایش الهی است که باعث نجات و فلاح او می‌شود» نظر مطرح شده است.
- ۱) توماس آکوئینی، متفکر معروف عالم مسیحیت در سده‌های میانه
 - ۲) آگوستینوس، متفکر معروف عالم مسیحیت در سده‌های میانه
 - ۳) شوالیه‌ها، اشراف زادگان تربیت شده در دوران فئودالیسم
 - ۴) پی‌یرلومبارد، اشراف زادگان تربیت شده در دوران فئودالیسم
- ۸۰- قرار گرفتن مهر محکومیت بر روش «مباحثه و مجادله» و نشانیدن «مشاهده و مطالعه‌ی اشیا» به جای آن، روش ابداعی بود که از آثار تربیتی او است.
- ۱) اراسم- فضل‌فروشی و تربیت کودکان
 - ۲) میشل دومونتنی- فضل‌فروشی و تربیت کودکان
 - ۳) رابله- رساله‌ی آموزش و پرورش، رساله‌ی روح و حیات
 - ۴) ویوس- رساله‌ی آموزش و پرورش، رساله‌ی روح و حیات
- ۸۱- هرگاه بخواهیم نخستین فرد، برای تعیین مراحل آموزش را، معرفی کنیم، انگشت اشاره‌ی ما متوجه می‌شود که هدف غایی آموزش و پرورش را معرفی می‌کند.
- ۱) کمنیوس- همانند شدن با مبدأ و بازگشت به اصل خود و به فعلیت رساندن سه قوه ی علم، قدرت و قد است.
 - ۲) فرانسیس بیکن- گشودن روش‌های جدید برای مطالعه‌ی طبیعت و فراهم کردن زمینه‌ی آزاد اندیشی
 - ۳) دکارت فرانسوی: دست یافتن به حقیقت امور با به کار انداختن عقل
 - ۴) هاروی انگلیسی: هم‌گام کردن خردگرایی و تجربه‌گرایی
- ۸۲- اگر گفته شود: «آن چه، آدمی را از موجودات زنده‌ی دیگر متمایز می‌سازد، روح اوست که منشأ الهی دارد، نظر مطرح شده که عبارت
- ۱) پستالزی- باید انسان را برای انسان بودن، تربیت کرد.
 - ۲) کندرسه- آموزش و پرورش، ملت را آماده‌ی قبول حکومت و اداره‌ی جامعه می‌کند.
 - ۳) ژان‌ژاک روسو- هر چه از دست پروردگار بیرون می‌آید، از عیب و نقص مبترا است.
 - ۴) دیدرو- آموزش مدنی وسیله‌ی خودآگاهی اجتماعی و شرط استقرار حکومت ملی به جای حکومت استبدادی است.

۸۳- اگر گفته شود: «هرگز قوه‌ای نباید به خاطر خودش و به تنهایی پرورده شود»، اصل که یکی از اصول پیش‌نهادی در آموزش و پرورش است، مطرح شده است و هرگاه خانواده را عالی‌ترین نهاد تربیتی بدانیم نظر را ترسیم نموده‌ایم.

(۱) هم‌آهنگی - کانت - پستالزی (۲) آزادی - دکارت - روسو (۳) انضباط - فیخته - کانت (۴) فعالیت - پستالزی - فیخته

۸۴- اعتقاد به نیکی فطری طبیعت انسان و برعکس، به تربیت مبنای تفکر و بوده است. اگر گفته شود: تربیت دینی را به دلیل عمق ظرافت آن باید به بعد از تربیت اخلاقی موکول کرد نظر هربارت با مطرح شده است.

(۱) روسو - هربارت - مخالفت - روسو و کانت (۲) هربارت - روسو - مخالفت - پستالزی و فروبل

(۳) روسو - هربارت - موافقت - روسو و کانت (۴) هربارت - روسو - موافقت - پستالزی و فروبل

۸۵- اعتقاد بر تقدم وجود بر ماهیت، مبنای تفکر مکتب است که یکی از نمایندگان برجسته‌ی آن می‌باشد و عبارت مبین رکنی از ارکان اندیشه‌ی آنان است.

(۱) نئوپوزیتیویسم - مورینس‌شلیک - نفی نقش فلسفه‌ی مابعدالطبیعه و محدود کردن آن و اعتبار بخشیدن به علوم تجربی.

(۲) اگزیستانسیالیسم - ژان‌پل سارتر - آزادی حقیقی متضمن خودخواهی نیست بلکه مستلزم ارتباط معنوی با دیگران است.

(۳) اگزیستانسیالیسم - مورینس‌شلیک - نفی نقش فلسفه‌ی مابعدالطبیعه و محدود کردن آن و اعتبار بخشیدن به علوم تجربی.

(۴) نئوپوزیتیویسم - ژان‌پل سارتر - پیروی از جمع و هنجارهای اجتماعی و هم‌رنگی با آن‌ها هر چند به نفی آزادی فرد بینجامد، پسندیده است.

۸۶- هرگاه بخواهیم در معرفی فلسفه‌ی آموزش و پرورش، به ترتیب مدافعانی برای دو دیدگاه رأی‌سبم و ایدآلیسم نشان دهیم، انگشت اشاره‌ی ما، متوجه و می‌شود. اگر بگوییم: «مسأله‌ی اساسی» برای ما این است که «چگونه باید زندگانی کرد»، آرای تربیتی را مطرح کرده‌ایم.

(۱) فلاسفه‌ی آلمانی و طرفداران آنان - آگوست کنت فرانسوی - هربرت اسپنسر

(۲) فلاسفه‌ی آلمانی و طرفداران آنان - آگوست کنت فرانسوی - ویلیام جیمس

(۳) آگوست کنت فرانسوی - فلاسفه‌ی آلمانی و طرفداران آنان - ویلیام جیمس

(۴) آگوست کنت فرانسوی - فلاسفه‌ی آلمانی و طرفداران آنان - هربرت اسپنسر

۸۷- هرگاه نهضت فرانوگرایی (پست مدرنیسم) را به اندیشه‌ی «گریز از کل‌گرایی» یا شیوه‌ی تفکر «رواج شک نسبت به عقل و دوره‌ی سفسطه و تهدید برای پایه‌های دموکراسی» معرفی کنیم، به ترتیب دیدگاه و را که از این اندیشه بوده‌اند، مطرح کرده‌ایم.

(۱) لیوتارد - هابرماس - مدافعان (۲) لیوتارد - هابرماس - مخالفان

(۳) هابرماس - لیوتارد - مدافعان (۴) هابرماس - لیوتارد - مخالفان

۸۸- هرگاه بخواهیم ویژگی‌های «مرتبی» را در «عمل دینی»، «عمل انفعالی» و «عمل ادراکی» مطابق آزادی تربیتی «کرشن اشتایر» ترسیم کنیم، به ترتیب کدام مورد، درست است؟

(۱) تحقق ارزش‌های معنوی در ذهن مرتبی - فهم وجدانی روح مرتبی - ابتدای عمل بر محور محبت نسبت به مرتبی

(۲) تحقق ارزش‌های معنوی در ذهن مرتبی - ابتدای عمل بر محور محبت نسبت به مرتبی - فهم وجدانی روح مرتبی

(۳) ابتدای عمل بر محور محبت نسبت به مرتبی - تحقق ارزش‌های معنوی در ذهن مرتبی - فهم وجدانی روح مرتبی

(۴) فهم وجدانی روح مرتبی - تحقق ارزش‌های معنوی در ذهن مرتبی - ابتدای عمل بر محور محبت نسبت به مرتبی

۸۹- اگر بخواهیم برای هر یک از فلسفه‌های تربیتی «ابزارگرایی»، «عمل‌گرایی» و «جامعه‌گرایی» یک چهره‌ی مدافع برجسته ترسیم کنیم، به ترتیب کدام درست است؟

(۱) ویلیام جیمس - جان دیویی - هایدگر (۲) ویلیام جیمس - جان دیویی - آگوست کنت

(۳) جان دیویی - ویلیام جیمس - هایدگر (۴) جان دیویی - ویلیام جیمس - آگوست کنت

۹۰- هرگاه گفته شود: «مسائل فلسفی و فلسفه‌ی آموزش و پرورش را نمی‌توان به مدد خود وقایع حل کرد»، «فلسفه‌ی آموزش و پرورش باید به مبارزات و نهضت‌های اجتماعی و فکری عصر خود، علاقه‌مند و در برابر آن ملتزم و متعهد باشد» «آرای تربیتی باید مبتنی به نقد تجدد و تجددگرایان از نظر مبانی فکری، فرهنگی و سیاسی باشد» به ترتیب مبنای تفکر کدام مکتب تربیتی ترسیم شده است؟

- ۱) نحله‌ی فرانکفورت یا انتقادی- فلسفه‌ی تحصلی نو- هستی‌گرایان
- ۲) نحله‌ی فرانکفورت یا انتقادی- فلسفه‌ی تحصلی نو- فرانوگرایان
- ۳) فلسفه‌ی تحصلی نو- نحله‌ی فرانکفورت یا انتقادی- فرانوگرایان
- ۴) فلسفه‌ی تحصلی نو- نحله‌ی فرانکفورت یا انتقادی- هستی‌گرایان